

UNUT BENİ GOOGLE!

KİŞİNİN UNUTULMA HAKKI¹

İnsanlar hata yapabilen varlıklar olarak ömürleri boyunca bir daha hatırlamak istemeyecekleri olaylara dahil olabilirler: Suç işleyebilirler, kazaya karışabilirler, sosyal veya fiziksel durumlarını değiştirebilirler... Hukuk, uzun yıllardır suç işlemiş kişilerin cezalarını çekmelerini takiben belli bir süre sonra adli sicil kayıtlarının silinmesi imkânını tanımaktadır. Bu hakkın mevcudiyeti, insanların ömür boyunca geçmişlerindeki hataları ile değerlendirilmelerini ortadan kaldırmak, yeni bir başlangıç yapabilmelerini sağlamak adına önemli bir hukuki yaklaşımı ortaya koymaktadır.

Sona ermiş bir ilişkinin; nişanlılığın, evliliğin, grup aidiyetinin izlerinin silinmesi, kişinin içinde olmaktan pişman olduğu bir vakıanın kendisinin hayatı süresince “etiketi” gibi algılanmasından rahatsızlık duyması son derece doğaldır. Geçmişte, eski ilişkinin resimleri yırtılır, saklanır ve yeni bir başlangıç yapılabilirdi. Ancak günümüzde ticari amaçlarla oluşturulan ve işletilen arama motorları sayesinde bir kez gündeme gelmiş her vakıa, bilgi, söylem, fotoğraf kamunun erişimine açıldığı gibi, yok olmadan varlıklarını sürdürmektedir.

Kişilerin bir kez dahi olsa gündeme gelmiş tüm bilgilerine zahmetsizce ve saniyeler içinde ulaşılabilmesi ve bilgilerin istenilen şekilde sınırsız şekilde ve hızla paylaşılabilmesi, kimi zaman hayatımızı kolaylaştırırken, kimi zaman ise başta kişisel verilerimiz olmak üzere özel hayatın gizliliği, kişiliğimizin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme gibi temel hak ve özgürlüklerimizi tehdit etmektedir. Başta arama motorlarının ve diğerlerinin ticari amaçları uğruna, bize ait verilere başkalarının zaman ve ortam fark etmeksizin, yetki kısıtlamasına tabi olmaksızın erişilebilme imkânının hemen herkese tanınmasının sınırlandırılması çok ciddi hak ihlallerini de beraberinde getirmektedir.

Bu yazımızda kişisel verilerin korunması hukuku kapsamında, **kişinin unutulma hakkı** kavramı ve bu hakkın mevzuatta düzenlenmesi incelenecektir.

¹ Avukat – Selenay GİRİT // Ünsever Hukuk

GEÇMİŞİ SİLMEK: UNUTULMA HAKKI

İnternet sayesinde hepimiz tek bir tuşa basarak Dünya'nın diğer ucunda olan bir olaya, yere veya kişiye ilişkin bilgilere, fotoğraflara anında ulaşabiliyor ya da paylaşılmasını istediğimiz bir verinin saniyeler içinde herkesçe erişilebilir olmasını sağlıyoruz. Kişinin kendisinin dahi unuttuğu verilerin internette sadece birkaç tuşa dokunularak gündeme gelmesi, görülebilir olması sebebiyle insanların toplumsal yaşamda gereksiz ve eskimiş olaylar veya konular nedeniyle yanlış yargılarla değerlendirilmesine neden olmaktadır. Kimi kişiler, geçmişindeki olumsuzlukların gündemde kalması nedeniyle yaşamlarına kaldıkları yerden devam edememektedirler. Bu şekilde, internet ortamında kendimize ilişkin var olan içeriklere herkes tarafından ulaşılabilmesi ve çok kolay bir şekilde çoğaltılıp saklanabilmesi, mahremiyet alanımızın herkesçe görülebilir olmasına neden olmakta ve dolayısıyla bu durum temel hak ve özgürlüklerimiz açısından tehdit oluşturmaktadır.

Gençliğimizde geçirdiğimiz bir hastalığın, çocukken maruz kaldığımız bir istismarın, yıllar önce vazgeçtiğimiz bir siyasi aidiyetin dileyen herkes tarafından yapılabilecek bir aramada gündeme gelmesi, hele de bunların sizin çocuklarınızın, torunlarınızın erişimine dahi açık olması kişilik haklarının ağır bir ihlâlidir.

Teknoloji yardımıyla gerçekleşen bu ihlâl karşılık hukuken çaresiz miyiz? Kendi paylaştığımız veya hakkımızda paylaşılan bir içeriğin silinmesini istediğimiz zaman bunun gerçekleştirilmesi mümkün müdür? Bu sorulara hukuken olumsuz cevap vermek, hak ihlâlinin devamına razı olmak olacağından hiçbir hukuk sistemi tarafından kabul edilemez. Hukukun kişisel verilerin kullanımına ilişkin veri sahibinin iradesinin üstün tutulması“Unutulma Hakkı” olarak ifade edilmektedir.

I. Genel Olarak “Unutulma Hakkı”

Unutulma hakkı, kişinin geçmişte hukuka uygun bir şekilde paylaşılmış kendisine ait fotoğraf, adres, kimlik, iş gibi kişisel verilerin kişinin talebi üzerine bir daha geri getirilemeyecek şekilde ortadan kaldırılması şeklinde tanımlanmaktadır.² Dikkat çekmek gerekir ki, unutulma hakkı, geçmişteki yanlış bilgilerin düzeltilmesinin talep edilmesinden farklılık arz etmektedir.³ Burada, kişinin geçmişinde yaşadıklarının

²Yıldırım, Canberk, “Kişisel Verilerin Korunması Hukuku Kapsamında Unutulma Hakkı”, İstanbul Barosu Dergisi, Cilt 93, Sayı 2019/5, Eylül- Ekim 2019, s. 61; Güleler, Serdar, “Dijital Hafızadan Silinmeyi İstemek: Temel Bir İnsan Hakkı Olarak “Unutulma Hakkı”, TBB Dergisi, Dönem/Sayı: 2012/102, s. 226; Nalbantoğlu, Seray, “Bir Temel Hak Olarak Unutulma Hakkı”, TAAD, Yıl:9, Sayı, 35, Temmuz 2018, s. 589; Sözüer, Eren, “Geçmiş Sünger Çekmek: Unutulma Hakkı”, Lexpera Hukuk Bilgi Sistemi, erişim için bkz. <https://blog.lexpera.com.tr/gecmise-sunger-cekme-unutulma-hakki/>

³ Sözüer, adı geçen makale.

hayatının geri kalanını olumsuz etkilemesine engel olunması amacıyla güncelliğini yitirmiş ancak doğru olan bilgi veya fotoğrafların silinmesi söz konusudur.

Unutulma hakkı ile kişilerin talebi üzerine, büyük bir dijital arşiv olan internetteki kendisine ait olan fotoğraf, yaş, adres gibi kişisel verilerin geri getirilemeyecek şekilde silinmesi amaçlanmaktadır. Gerçekten de her bilginin her an çok kolay bir şekilde ulaşılabilir olduğu internette kişinin kendisine ait verileri istediği zaman talep ederek silinmesini sağlaması büyük önem arz etmektedir.

II. Uluslararası Hukukta “Unutulma Hakkı”

Kişilik haklarının temelini oluşturan haklardan kabul edilen unutulma hakkı, ilk kez Avrupa Birliği Adalet Divanı (ABAD) tarafından verilen 13 Mayıs 2014 tarihli Google İspanya kararı⁴ ile uluslararası hukuk anlamında uygulanmıştır. Söz konusu karar, yirmi yıl önce, borçları nedeniyle gayrimenkulleri haczedilen İspanyol bir avukatın, buna ilişkin açık arttırma ilanlarının Google’da yapılan aramada ön sıralarda çıkması sebebiyle “unutulma hakkı” uyarınca bağlantının kaldırılmasını talep etmesi üzerine yapılan yargılama sonucunda alınmıştır. Yargılama sonucunda ABAD, “doğru olan bir bilginin hukuka uygun olarak yayımlanmış olmasına rağmen zamanla yayılmasının hukuka aykırı hale gelebileceğini” belirterek başta Google olmak üzere arama motoru işletmecilerinin bu şekilde verileri içeren bağlantıları kaldırmasına karar vermiştir. Emsal niteliğindeki bu önemli kararın ardından Google tarafından unutulma hakkı uyarınca kendilerine talepte bulunulabilmesinin sağlanması için form oluşturularak bu konudaki başvurular değerlendirmeye alınmıştır. Ancak bu kapsamda taleplerin kabul edilebilir olup olmadığına dair değerlendirme ticari bir tüzel kişilik olan Google tarafından yapılmaktadır⁵. Google, kendi faaliyeti kapsamında ortaya çıkan hukuk ihlâli hallerini ortadan kaldırmak için yine kendi takdir mekanizmalarını kullanmaktadır.

Unutulma hakkını uluslararası alanda hak ihlâli olarak ilk kez elen alan Google İspanya kararı, aslında Avrupa Veri Koruma Direktifi’nde⁶ (95/46/EC) bu karardan önce de var olan ve tanımlanan “unutulma hakkının” uygulamada gündeme gelmesini ve genel prensiplerinin belirlenmesini sağlamıştır.⁷ Söz konusu Direktif, toplanan kişisel verilerin işlendiği amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olmaması halinde kişilere bu verilerin düzeltilmesini, silinmesini ya da erişimin engellenmesini talep etme hakkı sağlamaktadır.

⁴ Kararın tam metni için bkz. Cvria. InfoCuria - Case-law of the Court of Justice, Judgment of the Court C131/12, <http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=152065&doclang=EN>

⁵ Nalbantoğlu, adı geçen makale, s. 591.

⁶ Direktif’in orijinal metni için bkz.

<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:31995L0046:en:HTML>

⁷ Nalbantoğlu, adı geçen makale, s. 590.

Yine, unutulma hakkına ilişkin Amerikan ve Kıta Avrupası Hukuku'nun yaklaşımını ortaya koyan Wikipedia kararı⁸da bu alanda dikkat çekici bir karardır. Kararının konusunu, Alman aktör Walter Sedlmayr'ın öldürülmesinden hüküm giymiş iki kardeşin tahliye edilmelerine rağmen Wikipedia nezdinde söz konusu olaya ilişkin bilgilerin kaldırılmamasının yeni bir hayata başlamalarına engel teşkil ettiği gerekçesiyle unutulma hakkını talep etmeleri oluşturmaktadır. Hamburg Mahkemesi tarafından iki kardeşin cezalarını çekerek tahliye olmalarına rağmen isimlerinin Wikipedia'da yer almasının özel hayatın gizliliğine aykırılık teşkil etmesi nedeniyle ilgili içeriğin sayfadan kaldırılmasına karar verilmiş ve Alman Wikipedia sitesi iki kardeşin isimlerini kaldırmış ise de 2009 yılında Alman Anayasa Mahkemesince söz konusu kararın anayasal bir hak olan ifade özgürlüğü hakkını ihlal ettiği gerekçesi ile kaldırılmış ve ardından Alman Wikipedia sitesi tarafından kaldırılan içeriğinin yeniden erişilebilir hale getirilmiştir. Alman yargısındaki bu gelişmeye paralel olarak, merkezi ABD'de bulunan Wikipedia sitesi ise iki kardeşin isimlerinin kaldırılmasının ifade özgürlüğüne ve dolayısıyla kamunun bilgi edinme ve haber alma hakkına ihlal teşkil edeceği gerekçesiyle iki kardeşin isimlerini ilgili içerik sayfasından kaldırmamıştır.⁹

Unutulma hakkı, 25 Mayıs 2016 tarihinde yürürlüğe giren Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü'nün ("GDPR") 17.maddesinde; veri sahibinin kişisel verilerinin artık işlenmesini istememesini ve silinmesini koruma altına alan bir hak olarak açık bir şekilde düzenlenmiştir.

III. Türk Hukuku'nda "Unutulma Hakkı"

Hepimiz internette kendimize ait ad ve soyadımız, yaşımız, mesleğimiz, adresimiz, medeni halimiz, fotoğrafımız gibi kişisel verilerimizi kendi rızamızla paylaşıyor ve hatta belki de bu şekilde paylaşımlar yaparak mümkün olduğunca çok kişi tarafından bilinmek, tanınmak, kayıtlarda yer almak, kısaca "unutulmamak" istiyoruz. Ancak, rızanız ile erişime açılan, dağılan bu bilgilerin daha sonra yine kendi isteğinizdeki değişim nedeniyle erişime kapatılmasını, kullanılmamasını istemeniz halinde geriye dönmek, olanları unutturmak mümkün mü? Elbette bu şekilde bilinir olmuş bir hali ortadan kaldıramaz, insanların zihinlerinden bilgileri silemezsiniz ama artık ortadan kalkan rızanız nedeniyle erişimin sonlanmasını isteyebilirsiniz. Unutulma hakkı Türk Hukukunda da düzenlenmiş bir haktır.

a) Mevzuat

Türk Hukuku'nda unutulma hakkının, Anayasa'da açık bir şekilde tanımlanmamakla birlikte Anayasa'nın 5'inci, 17'nci ve 20'nci maddeleri dikkate alındığında dolaylı olarak

⁸ Karar için bkz. Yıldırım, adı geçen makale, s. 68. <https://www.nytimes.com/2009/11/13/us/13wiki.html>

⁹ Yıldırım, adı geçen makale, s. 69.

düzenlenip korunduğunu söyleyebiliriz. Nitekim Anayasa'nın 5.maddesinde "insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmak" devletin temel amaç ve görevleri arasında tanınmıştır. Devletin bu yükümlülüğü ile AY m. 17'de düzenlenen kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığının korunması ve AY m.20/3'de yer alan kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı bir bütün olarak değerlendirildiğinde; devletin, kişilere, kendilerine ait geçmişte paylaşılan kişisel verilerinin ortadan kaldırılmasına, diğer bir ifadeyle geçmişte yaşadıklarından bağımsız bir şekilde geleceklerini yönlendirmesine imkân tanınması gerekmektedir¹⁰.

Aşağıda detaylı olarak açıklanacağı üzere; AY'da yer alan yukarıda zikredilen hükümler kapsamında kazai içtihatlar konu edilen "unutulma hakkı" ile ilgili 31 Temmuz 2020 tarihli ve 31202 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 7253 sayılı Kanun¹¹ ile 5651 sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun"¹² önemli düzenlemeler, mevcut hükümlerde bu doğrultuda yapılan değişikliklerle yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Kanun değişikliği ile özetle; Türkiye'den günlük erişimi bir milyondan fazla olan yurt dışı kaynaklı sosyal ağ sağlayıcılarına¹³ en az bir kişiyi Türkiye'de temsilci olarak belirleme ve bildirme, kişilik haklarını ihlal edici nitelikteki yayınlara ilişkin yapılacak başvurulara en geç 48 saat içinde cevap verme, Türkiye'deki kullanıcı verilerini Türkiye'de bulundurma yükümlülüğü getirilmiş ve yükümlülüklerin ihlali halinde uygulanacak yaptırımlar ağırlaştırılmış, idari para cezalarının tebligatına ilişkin kolaylaştırıcı usul öngörülmüş, erişim engellenmesi kararı yerine içeriğin çıkarılması kararı verilebileceği düzenlenmiştir. Sosyal ağ sağlayıcıları söz konusu yükümlülükleri 1 Ekim 2020 tarihinden itibaren yerine getirmekle yükümlü olacaktır.

b) Kazai İçtihatlar

Türk Hukuku'nda unutulma hakkının hem Anayasa'da hem de KVKK'da açık bir şekilde tanımlanmak suretiyle düzenlenmemiş olmasına rağmen unutulma hakkı, Yargıtay ve Anayasa Mahkemesi kararlarına konu olmuş, bu konuda içtihat oluşmuştur.

Örneğin, Anayasa Mahkemesi ("AYM") tarafından üzerinden zaman geçmesine rağmen halen internette ulaşılabilir olan uyuşturucu kullanılması kapsamında yürütülmüş

¹⁰ Yıldırım, adı geçen makale, s. 63.

¹¹ 7253 sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi Ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" için bkz. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/07/20200731-1.htm>

¹² Kanun için bkz. <https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5651&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>

¹³ 5651 sy. Kanun m.2/1 (s) bendi; "Sosyal ağ sağlayıcı: Sosyal etkileşim amacıyla kullanıcıların internet ortamında metin, görüntü, ses, konum gibi içerikleri oluşturmalarına, görüntülerine veya paylaşımlarına imkan sağlayan gerçek veya tüzel kişileri" ifade etmektedir.

soruşturma haberlerinin “şeref ve itibarın korunması hakkı”nı ihlal etmesi sebebiyle haberlere erişimin engellenmesine karar verilmiştir.¹⁴

Yargıtay tarafından ise cinsel suçlara ilişkin bir davada mağdur sıfatını haiz kişinin ismine ceza hukuku alanındaki bir kitapta yer verilmesinin özel hayatın gizliliğini ihlal ettiği belirtilerek unutulma hakkı uyarınca mağdurun isminin kitaptan kaldırılması gerektiği şeklinde hüküm kurulmuştur.¹⁵

Yargıtay vermiş olduğu başka bir kararında internette yer alan haberlerin unutulma hakkı kapsamında olup olmadığı tespit edilirken; **yayının içeriği, kaldığı süre, güncelliğini yitirip yitirmediği, tarihsel bir veri olarak kabul edilip edilemeyeceği, kamu yararına katkısı, habere konu kişinin siyasetçi veya ünlü olup olmadığı, haberin konusu** gibi kriterlerin değerlendirilmesi gerektiğini belirtmiştir.¹⁶

Hem Anayasa Mahkemesi hem de Yargıtay tarafından verilen kararlardan anlaşılacağı üzere, unutulma hakkı ile özel hayatın gizliliği ve kişinin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakları birbirleriyle bağlantılı iken ifade ve basın hürriyeti ile çatışma içindedir.¹⁷

Unutulma hakkı, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’nda açık bir şekilde tanımlanarak düzenlenmemişse de başta **“kişisel verilerin silinmesi, yok edilmesi veya anonim hale getirilmesi”** başlıklı 7.maddesi olmak üzere 4. ve 11. maddeleri hakkın dayanağını oluşturmaktadır.

c) Kişisel Verileri Koruma Kurulu Kararı

23 Haziran 2020 tarihinde Kişisel Verileri Koruma Kurulu (“Kurul”), kişilerin ad ve soyadı ile arama motorları üzerinden yapılan aramalarda çıkan sonuçların indeksten çıkarılmasına yönelik taleplerin “unutulma hakkı” çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği hakkındaki kararda ABAD’ın “Google-İspanya” kararında yer alan ilkelere uygun olarak inceleme yapılarak indeksten çıkarılma taleplerinin değerlendirilmesi ve bu süreçte hangi kriterlerin dikkate alınacağını duyurmuştur.¹⁸

¹⁴ AYM’nin 03.03.2016 tarihli ve 2013/5653 başvuru numaralı kararın tam metni için bkz. <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/files/amkb2013-5653.htm>

¹⁵ Yargıtay HGK, 17.06.2015 t. ve 2014/4-56 E. ve 2015/1679 K. sayılı kararın tam metni için bkz. <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/files/dsp.php?fn=hgk-2014-4-56.htm&kw=unutulma+hakk%C4%B1#fm>

¹⁶ Yargıtay 10.Ceza Dairesi’nin 05.06.2017 tarihli ve 2016/15510 E. ve 2017/5325 K. sayılı kararın tam metni için bkz. <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/files/dsp.php?fn=19cd-2016-15510.htm&kw=unutulma+hakk%C4%B1#fm>

¹⁷ Yıldırım, adı geçen makale, s. 63.

¹⁸ Duyuru için bkz. <https://www.kvkk.gov.tr/Icerik/6777/Kisilerin-Ad-ve-Soyadi-ile-Arama-Motorlari-Uzerinden-Yapilan-Aramalarda-Cikan-Sonuclarin-Indeksten-Cikarilmasina-Yonelik-Talepler-Hakkinda-Kamuoyu-Duyurusu>

Kurulun söz konusu kararında özetle;

- Mevzuatta açık bir şekilde düzenlenmeyen **unutulma hakkının** bir üst kavram olarak Anayasa'nın 20'nci maddesinin 3'üncü fıkrası ile Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun 4'üncü,7'nci ve 11'inci maddeleri ve "Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmeliğin" 8'inci maddesindeki düzenlemeler kapsamında değerlendirileceğini belirtilmiştir.
- Arama motorlarından ad ve soyadı ile yapılan aramalarda **kişinin kendisiyle bağlantılı sonuçlara ulaşılmamasını isteme hakkının** indeksten çıkarılma talebi olarak nitelendirilmiştir.
- Arama motorlarının veri sorumlusu olarak; arama motorları tarafından gerçekleştirilen faaliyetler ise Kanun uyarınca veri işleme faaliyeti olarak kabul edilmiştir.
- İlgili kişilerin, arama sonuçlarının indeksten çıkarılmasına ilişkin taleplerine dair öncelikli olarak veri sorumlusu olan arama motorlarına başvuruda bulunmaları gerektiği ve başvurunun şekli ve istenilecek bilgi ve belgelerin arama motorları tarafından belirleneceğine karar verilmiştir. Arama motorlarının talebi reddetmeleri veya yanıt vermemeleri durumunda ise ilgili kişiler Kurul'a ve aynı zamanda doğrudan yargı yoluna başvurabileceklerdir.
- İlgili kişilerin taleplerine ilişkin yapılacak değerlendirmede, her somut olaya göre ilgili kişinin temel hak ve özgürlükleri ile kamunun söz konusu bilgiyi edinmesinden sağlayacağı menfaatler arasında bir denge testi yapılmasının ve yarışan menfaatlerden hangisinin ağır bastığının gözetilmesinin gerektiği belirtilmiştir.
- Bu değerlendirme yapılırken öncelikli olarak; ilgili kişinin kamusal yaşamda önemli rol oynayıp oynamadığı, arama sonuçlarının öznesinin bir çocuk olup olmadığı, bilginin içeriğinin doğru olup olmadığı, bilgilerin kişinin çalışma hayatı ile ilgili olup olmadığı, bilgilerin ilgili kişi hakkında hakaret, onur kırıcı, iftira niteliği taşıyıp taşımadığı, özel nitelikli kişisel veri niteliğinde olup olmadığı, güncel olup olmadığı, kişi hakkında önyargıya sebep olup olmadığı, kişi açısından risk doğurup doğurmadığı, bilginin kişinin kendisi tarafından yayımlanıp yayımlanmadığı, orijinal içeriğin gazetecilik faaliyeti kapsamında işlenen verilerden olup olmadığı, bilgilerin yayımlanmasında yasal bir zorunluluğun olup olmadığı, ceza gerektiren bir suçla ilgili olup olmadığı kriterleri Kurul tarafından dikkate alınacaktır. Belirtmek gerekir ki, Kurul, değerlendirme yaparken yalnızca bu belirttiğimiz kriterlerle bağlı kalmayacak olup her somut olay özelinde ilave kriterlerin eklenmesi mümkün olabilecektir.

IV. Sonuç Olarak:

- Temel bir insan hakkı olarak tanımlanan unutulma hakkı sayesinde kişiler, üzerinden uzun zaman geçmesine rağmen halen dahi ulaşılabilir olan kendisine ait içeriklerin kaldırılmasını talep edebilmekte ve bu sayede geçmişlerinin hayatlarını olumsuz etkilemesine engel olabilmektedir.
- Kişisel Verileri Koruma Kurulu (“Kurul”) tarafından ABAD’ın Google İspanya kararında yer verdiği ilkelere paralel şekilde unutulma hakkı kapsamında yapılacak başvuruların değerlendirilmesinde dikkate alınacak kriterlerin açıklanarak **unutulma hakkının** düzenlenmesi büyük önem arz etmektedir. Kurul’un söz konusu kriterlerin sadece öncelikli olarak dikkate alınacak kriterler olduğunu; ihtiyaç duyulması halinde güncellenmelerinin söz konusu olabileceğini ifade etmiş olması ile unutulma hakkının daha geni yorumlanması ve uygulanması sağlanabilecektir.
- Ayrıca, 7253 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik ile sosyal ağ sağlayıcının tanımlanması ve 1 Ekim 2020 tarihinden itibaren geçerli olacak sosyal ağ sağlayıcılarına getirilen yükümlülükler sayesinde unutulma hakkı işlevsel hale getirilmiştir.
- Unutulma hakkı kapsamında özel hayatın gizliliği ile ifade ve basın özgürlüğü arasındaki çatışmaya ilişkin içtihatlarla düzenlenen kriterlerin her somut olaya göre değerlendirilmesi ve bu kapsamda hangi menfaatin üstün tutulması gerektiğinin tespit edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, ifade ve basın özgürlüğünün üstün kabul edilmesi halinde unutulma hakkının kullanılması mümkün olmayacaktır.
- Şüphesiz ki, “unutulma hakkı” ile elde edilmek istenen faydanın sağlanabilmesi için buna ilişkin teknik desteğin teknolojik alanda sağlanması gerekmektedir. Ancak unutulma hakkı kapsamında silinmesini talep ettiğimiz içeriklerin kimse tarafından çoğaltılmadığından veya çoğaltılan verilerin silinerek bir daha erişilemez hale geldiğinden emin olunamayacağından bu hak kapsamında erişime kapatılan bilgilerin yeniden herhangi bir kaynaktan dolaşıma/erişime konulması halinin yaptırımının açık ve caydırıcı olması önemli bir husustur.
- Son olarak, yargısal denetime tabi olmaksızın arama motorları takdirinde yolsuzluk, cinsel saldırı gibi suçlara karışan kişilerin buna ilişkin içeriklerin kişilik haklarını ihlal ettiği gerekçesiyle unutulma hakkı uyarınca silinmesi halinde kamu güvenliğini zayıflatan sonuçların doğabileceği de dikkate alınmalıdır.